

**НАПРЯМ 5. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО.  
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС.  
КРИМІНОЛОГІЯ. КРИМІНАЛІСТИКА**

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-359-3-45>

**ЩОДО ПИТАННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ МЕТОДІВ РОЗСЛІДУВАННЯ  
В СУЧАСНІЙ КРИМІНАЛІСТИЦІ**

**Бараненко Дмитро Володимирович**

*доктор юридичних наук, професор,  
виконуючий обов'язки завідуючого кафедри теорії  
та історії держави і права  
Національного університету кораблебудування  
імені адмірала Макарова  
м. Миколаїв, Україна*

В сучасному світі, що безперервно трансформується під впливом інноваційних технологій, сфера криміналістики не залишається осторонь впровадження цифрових методів та інструментів. Зростання обсягів цифрової інформації та технічна складність сучасних злочинів вимагають не тільки активного адаптування силових структур до нових викликів, але й повністю перегляду традиційних методів розслідування.

Цифровізація у криміналістиці – це не лише технологічний стрибок, але й глибоке переосмислення стратегій та методів роботи криміналістичних органів. Це відкриває нові можливості для ефективної ідентифікації, аналізу та використання цифрових слідів, що може значно поліпшити результативність розслідувань.

Тому, основні аспекти цифровізації в криміналістиці включають в себе комплексний перехід від класичних методів розслідування до сучасних технологічних підходів.

По-перше, використання сучасних технологій для збору та обробки доказів відзначається як найбільш важливий аспект цифрової трансформації в криміналістиці. Спеціалізовані програми та апаратне забезпечення дозволяють ефективно аналізувати цифрові дані, включаючи комп'ютерні файли, електронні листи та дані з мобільних пристроїв [5].

По-друге, аналіз великих обсягів цифрової інформації в розслідуванні є невід'ємною частиною цифрової трансформації. Використання алгоритмів штучного інтелекту дозволяє швидше та ефективніше виявляти патерни та

зв'язки великих масивів даних, що робить можливим прискорення процесу розслідування [2].

По-третє, використання штучного інтелекту та машинного навчання стає важливим етапом в цифровій еволюції криміналістики. Автоматизація аналізу доказів, розпізнавання облич, ідентифікація слідів та розробка прогностичних моделей допомагають вдосконалити процеси розслідування та підняти їх ефективність [6].

Також, у контексті цифрової трансформації криміналістики визначається активне впровадження цифрових інструментів, що суттєво переформатовують та покращують процеси криміналістичних досліджень. Ці інструменти стають ключовим елементом в сучасному арсеналі правоохоронців, які стикаються з надзвичайно високим рівнем технологічної складності кримінальних подій.

Перше до уваги береться електронне зберігання та аналіз метаданих як важлива частина цифрового арсеналу. Зберігання великих обсягів метаданих дозволяє проводити ретроспективний аналіз активності, ідентифікувати особливості злочинності та виявляти невидимі зв'язки між об'єктами дослідження [4]. Другий, та не менш важливий аспект полягає в розгортанні цифрових слідів у вирішенні кримінальних справ. Використання спеціалізованих інструментів для аналізу цифрових слідів дозволяє експертам ефективно виявляти, фіксувати та інтерпретувати докази, що зберігаються в цифровому форматі, що значно полегшує розслідування та підвищує його об'єктивність [3]. Цифрові інструменти для криміналістичних досліджень відкривають нові перспективи для збору та аналізу даних, що допомагає вдосконалити процеси розслідування та робить їх більш адаптованими до вимог сучасного кримінального середовища.

У розгортанні цифрової трансформації криміналістики приводиться безперервне визнання важливості цифрових інструментів у розслідуванні злочинів. Проте, цей процес не є дефінітивним рішенням для всіх викликів, іноді навпаки, викликаючи нові проблеми та обмеження. Важливим викликом є захист від кіберзлочинів та кіберзагроз. Ростуть інтелектуальна складність та кількість кібератак, що вимагає постійного вдосконалення кіберзахисту криміналістичних систем. Крім того, кіберзлочинці використовують технології, щоб уникнути виявлення та перешкоджати розслідуванням, що ускладнює завдання правоохоронців [1].

Розвиток цифрових технологій у криміналістиці визначається не лише прагненням вдосконалити існуючі методи розслідувань, але й створенням нових підходів до виявлення, аналізу та ідентифікації кримінальних подій. Перспективи цього розвитку розглядаються як ключовий фактор у формуванні майбутнього обличчя криміналістики. Наприклад, розвиток інтерактивних платформ для співпраці між службами безпеки є

перспективною галуззю в цифровій криміналістиці. Спільні інформаційні обміни та інтеграція даних між різними агентствами сприятимуть більш ефективному виявленню та розслідуванню злочинів.

В цілому, перспективи розвитку цифрових технологій у криміналістиці диктують необхідність постійного оновлення і адаптації методів роботи до нових технологічних відкриттів. Удосконалення інструментів та систем, що використовуються в сучасній криміналістиці, сприятиме якісному підвищенню рівня розслідувань та забезпеченню високого ступеня об'єктивності в кримінальних провадженнях.

У висновках важливо підкреслити, що подальший успіх криміналістики визначатиметься гнучкістю та здатністю адаптуватися до швидкозмінюваного технологічного ландшафту. Освіта та співпраця у галузі цифрової трансформації стануть ключовими елементами для забезпечення сучасній криміналістиці засобів та знань для ефективного впровадження та використання цифрових технологій.

### Література:

1. Демидов З.Г. Сценарій реагування на кіберзагрози та інциденти. «Протидія кіберзлочинності та торгівлі людьми»: Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (м. Вінниця, 31 трав. 2023 р.). 2023. С. 115-116. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ff68b195-eeb3-4a1f-afe8-3ca6049207fa/content>
2. Лущик В.І., Тяпкін А.С. Проблемні питання визначення цифрової криміналістики. Теорія і практика правознавства. № 23. С. 135-160. URL: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1148071>
3. Мазниченко Н.І. Використання спеціальних знань при дослідженні слідів протиправних дій, здійснених з використанням сучасних інформаційних технологій. «Сорок четверті економічно-правові дискусії»: Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Львів, 18 лютого 2020 р.). 2020. С. 127-130. URL: [http://www.spilnota.net.ua/data/downloads/file\\_1583526527.pdf#page=127](http://www.spilnota.net.ua/data/downloads/file_1583526527.pdf#page=127)
4. Матюшкова Т.П. Електронна (цифрова) інформація: сучасний стан і перспективи розвитку криміналістики. Актуальні проблеми кримінального процесу та криміналістики: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 29 жовт. 2021 р.). 2021. С. 248-250. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/28c444cd-794f-4bbc-93ad-452fff5dbf34>
5. Московчук Д.О. Електронні докази у країнах континентального та загального права: порівняльно-правове дослідження: дис...доктора філос. Одеса, 2023. 210 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23878>
6. Шевчук В.М. Використання технології штучного інтелекту та процес цифровізації криміналістики в умовах війни. «Актуальні проблеми протидії злочинності та корупції»: Збірник матеріалів Всеукраїнської

науково-практичної конференції (м. Харків, 17 лютого 2023 року). 2023. С. 171-176. URL: [https://ivpz.kh.ua/wpcontent/uploads/2023/03/%D0%90%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B4%D1%96%D1%97-%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%82%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%97\\_17.02.23.pdf#page=172](https://ivpz.kh.ua/wpcontent/uploads/2023/03/%D0%90%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B4%D1%96%D1%97-%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%82%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%97_17.02.23.pdf#page=172)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-359-3-46>

## **OF THE NEED TO CULTIVATE A NATIONAL ANTI-CORRUPTION CULTURE IN UKRAINE**

**Busol Olena Yuriivna**

*Doctor of Juridical Sciences, Senior Research Officer,  
Chief Researcher the Interagency Scientific  
and Research Center on Problems  
of Combating Organized Crime under the National Security  
and Defense Council of Ukraine  
Kyiv, Ukraine*

**Romanyk Bogdan Vasylovych**

*Ph. D., Associate Professor,  
Professor at the Departments of Transport Law and Logistics  
National Transport University  
Kyiv, Ukraine*

Researchers have proven that corruption is a social phenomenon not only in the ontological, but also epistemological aspect. This is a product of modern conditions of Ukrainian public life. But this product is not only a social phenomenon, since it cannot be created without the behaviour of members of society taken into account, and therefore corruption is a socio-psychological phenomenon. The phenomenology of corruption helps in elucidating the nature and mechanism of individual criminal behaviour of a corrupt official, the influence of certain factors of combating corruption crimes on its overall level and the level of effectiveness of combating corruption in individual states. Consideration and assessment of background phenomena of corruption,